

CULTURA & ESPECTACLES

Arriba el 9è Festival de Gospel

Barcelona, Viella, Viladecans, Sant Cugat, Girona i l'Hospitalet acullen el Festival

Entrevista a Patrick Modiano

“Per escriure una autobiografia, sempre és millor fer servir la ficció”

Joan Anton Maragall, actual propietari i director de la Sala Parés, al pis superior del local. A sota, el primer segell de la galeria, que inclou símbols maçònics ■ MIQUEL ANGLARILL

La Sala Parés de Barcelona, la sala d'art més antiga en funcionament de l'Estat espanyol i espai emblemàtic del Modernisme, celebra el seu 130 aniversari

Galeria amb pedigrí

Montse Frisach
BARCELONA

La Sala Parés és la galeria d'art més antiga de l'Estat espanyol i la setena del món encara en funcionament. Galeria emblemàtica del Modernisme català en el tombant del segle XIX al XX, a les parets d'aquesta sala del carrer Petritxol de Barcelona s'han penjat obres d'artistes de la talla de Santiago Rusiñol, Ramon Casas, Joaquim Mir, Anglada Camarasa, Picas-

so, Francesc Gimeno, Torres-García, Josep de Togores, Joaquim Sunyer, Salvador Dalí, Joaquín Sorolla i Isidre Nonell quan estaven en la seva màxima esplendor. Regentada per Joan Anton Maragall, la galeria ha decidit aquests dies celebrar a bombo i platerets el seu 130 aniversari amb tres exposicions històriques simultànies i un llibre commemoratiu, que es presentaran dijous que ve.

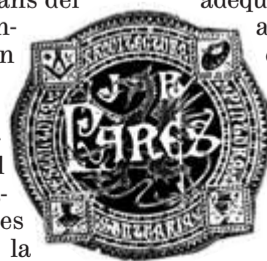
Els germans Joan Anton

i Raimond Maragall –pare i oncle, respectivament, de l'actual propietari– van adquirir la galeria en traspàs el 1925 per 25.000 pessetes al fundador de la sala, Joan Baptista Parés. El galerista havia obert les portes del local el 1877, paret per paret amb una botiga de marcs que també era propietat seva. Parés va ser tot un pioner, tant a Catalunya com a l'Estat espanyol, ja que com a marxant va saber captar abans que ningú l'esperit artístic dels

temps que havien de venir. “El comerç de l'art en el sentit que coneixem avui dia neix a mitjans del segle XIX –apunta Joan Anton Maragall–, perquè abans l'art era per encàrrec. De fet, el concepte de galeria neix gràcies a l'ascens de la burgesia. Per tant, amb aquest aniversari commemorarem també 130 anys de galerisme”.

A més d'ull clínic, Parés també va tenir molta sort, ja que “va estar en el lloc adequat en el moment adequat”, és a dir, durant l'esclet del Modernisme. “Parés tenia l'exclusiva del galerisme quan neix el Modernisme. I els artistes eren els que eren: Casas, Rusiñol, Anglada Camarasa... A partir del 1899, la Parés va esdevenir la galeria del

Modernisme i del postmodernisme amb moments clau com la mostra que llança Anglada el 1901 o l'exposició d'originals de la revista *Pèl & Ploma*, de Ramon Casas, de la qual fa de teloner ni més ni menys que Picasso. El jove pintor no va vendre ni un quadre, i la crítica ni en va parlar”. Un dels “rituals” regulars i més exitosos de la sala al llarg de 40 anys van ser les mostres del triplet Casas-Rusiñol-Enric Clarassó. Amb aquest tipus d'ex-

1. La imatge més antiga coneguda de la Sala Parés data del 1877. L'exposició és de la col·lecció Padró.

2. La pintura realista del segle XIX va tenir el seu lloc en els primers anys. Aquesta és una mostra del 1899.

3. Exposició inaugural de la segona etapa de la galeria, el 1925, quan la família Maragall va comprar el negoci.

4. Joan Baptista Parés, fundador de la Sala Parés. Va regentar la galeria del 1877 fins al 1925.

■ SALA PARÉS

5. Imatge actual de la façana de la galeria al carrer Petritxol, un lloc de pas.

■ MIQUEL ANGLARILL

posicions la Sala Parés es va consolidar com a espai cultural de gran tradició ciutadana, una condició de la qual encara pot presumir avui dia, ja que té 80.000 visitants anuals, una xifra inusualment alta per a una galeria d'art.

No totes les exposicions de la Parés eren exitoses, ja que, comenta Maragall, "les mostres de Nonell, sobretot de les seves *Gitanes*, eren un fracàs absolut, i igual passava quan exposava Gimeno". Però Parés va mantenir-se durant molts anys, malgrat que a partir del 1910 la galeria va patir un cert declivi. Finalment, Parés es va vendre la galeria a la família Maragall a mitjans dels anys 20 i la sala va entrar en una etapa totalment nova amb un tipus de galerisme "del segle XX, basat més en la relació directa del galerista amb l'artista, habitualment en exclusiva, i amb el col·leccionista". Tot i que les avantguardes ja havien esclatat, els Maragall van

encaminar la línia de la galeria cap als artistes evolucionistes com Pere Pruna, Manolo Hugué i Grau Sala.

A part del parèntesi de la Guerra Civil, la sala va mantenir el seu compromís amb els seus artistes, sempre d'estil figuratiu, sense deixar mai els artistes històrics amb exposicions homenatge regulars. "La Sala Parés sempre ha estat coherent amb la seva línia, fins i tot durant les èpoques que se l'ha qualificava de carca", afirma el director de la galeria.

Als anys 80, coincidint amb el relleu generacional de la direcció de la sala, l'espai es va ampliar i es va obrir cap a una sèrie de joves artistes de les noves figuracions. "Va ser tota una renovació que continua i que no té límits", diu Maragall referint-se al futur. Els clients de la galeria també s'han renovat perquè en aquests moments la mitjana d'edat està entre els 42 i els 45 anys. ■

El Comentari

Pilar Parcerisas

Un patrimoni viu de Barcelona

Poques galeries al món poden vantant-se d'haver travessat dos segles. La vida de la Sala Parés va molt unida a la història de Barcelona i al mercat de l'art de la ciutat.

Fidel als seus orígens, en què dominava el realisme i la pintura d'història, la Sala Parés ha sabut donar suport a la pintura de tradició catalana i crear les complicitats necessàries entre artistes i col·leccionistes, aconseguint ser un símbol de la modernitat moderada adaptada als gustos d'una clientela que representa una manera d'entendre l'art a Barcelona.

La Sala Parés va ser clau en la difusió del Modernisme a Catalunya i es va revestir de l'aura de la Belle Époque en fer-se ressò de l'impressionisme i postimpressionisme que basculava entre París i Barcelona a finals del segle XIX. Van ser impactants les exposicions de Ramon Casas, Santia-

go Rusiñol i Enric Clarasó o les exposicions organitzades per *Pèl & Ploma*. Així mateix, són memorables les dedicades a Joaquim Vayreda, Anglada Camarasa, Alexandre de Riquer i Isidre Nonell.

Tot i mantenir-se al marge de l'avantguarda, per la Sala Parés van passar-hi el Picasso precubista i el Dalí surrealista, figura cabdal dels Salons de Tardor organitzats per

La Parés ha sabut donar suport a la pintura de tradició catalana i crear les complicitats necessàries entre artistes i col·leccionistes

aquesta galeria entre 1926 i 1928 i que van donar a conèixer artistes catalans residents a París com Manolo, Gargallo, Rebull, Fenosa, Pruna i Tògors. Tanmateix, va donar cabuda al Noucentisme i s'hi van exposar obres tan significatives com *La pastoral*, de Joaquim Sunyer.

A la postguerra, la sala va tenir l'encert de fugir de la banalitat de la "pintura de l'estraperlo" i cercar bona pintura espanyola dels segles XVI i XVII: Velázquez, Goya, el Greco o Zurbarán.

Amb els anys, figuracions i realismes plurals han estat motiu d'impulsos estètics lleials als orígens, que han trobat en exposicions de rel·lançament de la sala, com *Figuracions* l'any 1988 o *Diversitats*, amb motiu del Fòrum 2004, l'exemple ajustat del que ha estat la Sala Parés: l'opció realista d'un mercat que respon a les lleis de l'oferta i la demanda.